HE 79/2026 vp

Hallintovaliokunta 30.9.2026

Esityksen keskeinen sisältö

- Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia niin, että opiskelijalle myönnetty oleskelulupa otettaisiin peruuttamisharkintaan tai uutta oleskelulupaa ei myönnettäisi, jos tulee ilmi, että opiskelija on turvautunut toimeentulotukeen
- Jo nykyisen lainsäädännön puitteissa jatko-oleskelulupa on voitu evätä tilapäistä enemmän toimeentulotukeen turvautumisen perusteella
    - Tapauksia, joissa näin on toimittu, on kuitenkin vähän
- Opiskelijan oleskelulupaan sisältyy toimeentuloedellytys, jonka myötä opiskelijalla on oltava käytettävissään vähintään 800 euroa kuukaudessa elinkustannustensa kattamiseen
- Lausuntopalautteen perusteella esitykseen on tullut joitain tarpeellisia parannuksia, joita ovat kokonaisharkinnan vaatimus, lapsen edun huomioiminen ja suhteellisuusperiaatteen noudattaminen

Unifin huomiot esityksestä

- Unifi katsoo, ettei lyhytaikaisen toimeentulotukeen turvautumisen tulisi katkaista oleskelun edellytyksiä
- On merkittävänä riskinä, että ne harvat henkilöt, joita tarve toimeentulotuelle opiskelijan oleskeluluvalla maassa oleskellessa koskee, eivät muutoksen myötä uskalla hakeutua tarvitsemiinsa tukipalveluihin
- Uudistuksen vaikutukset Suomen maakuvaan ja houkuttelevuuteen opiskelumaana ovat todennäköisesti kielteiset
- Jos opiskelijan oleskelulupa kesken opintojen peruutetaan, ovat opinnot vaarassa keskeytyä tai viivästyä, mikä johtaa epätarkoituksenmukaiseen resurssien käyttöön ja hallinnollisen työn lisääntymiseen

Unifin huomiot kokonaisuudesta

- Hallituksen esitys on osa laajempaa kansainvälisten opiskelijoiden maassaolon ja väärinkäytösten valvonnan kokonaisuutta
    - Muissa lakiesityksissä puututaan mm. perheenydistämiseen ja vaadittavaan kielitaitoon
    - Lait tuodaan eri aikoihin ja erillisinä esityksinä, mikä heikentää vaikutusarvioiden tekemisen mahdollisuutta
- Yliopistoille on ensisijaista rekrytoida ja kouluttaa kansainvälisiä opiskelijoita, jotka vahvistavat koulutusta ja tutkimusta
- Samalla vahvistetaan osaavan työvoiman saatavuutta Suomen työmarkkinoilla
- Esityksen ja muiden samaan aihekokonaisuuteen kuuluvien esitysten vaikutuksia Suomen maakuvaan, kansainväliseen opiskelijarekrytointiin sekä opiskelijoiden Suomeen kiinnittymiseen pitäisi arvioida tarkasti

unifi

Kiitos
Thank you

Heidi Rättyä
Korkeakoulupolitiikan asiantuntija, FM
heidi.rattya@unifi.fi